

працевлаштування засуджених має переслідувати не навчальний процес, а отримання позитивного економічного ефекту спрямованого на реалізацію як конституційних прав та обов'язків засуджених.

Література:

1. Дубровицкий Л.П. Социально-правовые и организационные вопросы труда осужденных к лишению свободы в условиях развития рыночных отношений. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08./ Дубровицкий Леонид Павлович. – М., 1997. 250 с.
2. Зубков А. И. Теоретические вопросы правового регулирования труда осужденных в советских исправительно-трудовых учреждениях. – Томск: Изд-во Томского университета, 1974. – 172 с.
3. Илюшин Н.Н. Правовые и организационные вопросы стимулирования труда осужденных в исправительных колониях: дис. канд. юрид. наук :12.00.08 / Илюшин Николай Николаевич. М., 1998 203 с.
4. Шкута О.О. Реалізація права на шлюб особами, які відбувають покарання у виді позбавлення волі / О.О. Шкута // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Збірник наукових праць. 2008.– № 4 (40). С. 48.

ПРОБЛЕМА КРИМІНАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ КРИМІНАЛЬНОЇ СУБКУЛЬТУРИ

Михайлик О. Г.

доктор юридичних наук,

професор кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

«ПраТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

м. Київ, Україна

Кримінальне насильство і кримінальна субкультура ці два негативні явища тісно взаємозв'язані між собою. Більше того їх вивчення в місцях несвободи є закритою темою для суспільства, оскільки їх вплив має негативну тенденцію на виправлення і ресоціалізацію засуджених.

Щодо поняття «насильства», то за визначенням В. Т. Бусела, під цим терміном варто розуміти застосування фізичної сили до кого-небудь; застосування сили для досягнення чого-небудь; примусовий вплив на когось, щось [6, с. 735]. Це визначення поєднує навмисність і фактичне вчинення акту насильства, незалежно від його результату, застосування слів «використання влади» розширює традиційне розуміння природи

насилницького акту тим, що включає в поняття насильства дії, джерелом яких є влада над людиною, тобто загрози і залякування.

Ураховуючи ізолюваність, у якій перебувають засуджені, факти застосування до них з боку кримінальних елементів психічного, фізичного та сексуального насильства в більшості випадків залишаються прихованими. Однією із причин приховування насильства вищевказаними засудженими опитані нами засуджені (80%) вказують на побоювання повторного насильства.

До речі, за нашими даними, 40% робочого часу адміністрація виправних колоній середнього і максимального рівнів безпеки витрачає на врегулювання конфліктів серед засуджених. Це пов'язано з такими негативними проявами в місцях несвободи, як сплата боргу, крадіжка речей засуджених, прояви сексуального насильства, приниження тощо.

Що стосується кримінальної субкультури в місцях несвободи то вона характеризується наступними ознаками:

- специфічними умовами відбування кримінального покарання;
- істотною прихованістю від адміністрації виправної колонії;
- упорядкованістю життя співтовариств засуджених;
- єдиною сферою злочинної діяльності; живучістю та згуртованістю кримінальної активності;
- багатоступінчастою ієрархічною структурою тощо.

Вивчаючи проблему кримінальної субкультури та її вплив на насильство в місцях несвободи, нами було виявлено, що серед вітчизняних та зарубіжних вчених відсутнє єдине розуміння даних явища. Так, зарубіжний дослідник С. В. Максимов вважає, що кримінальна субкультура – це спосіб індивідуальної або правової поведінки, обумовлений неформальними нормами, правилами, ідеями, принципами, що протирічить загально-правовій культурі суспільства [1, с. 132].

Інший зарубіжний вчений І. М. Мацкевич дотримується думки, що «кримінальна субкультура – це сукупність окремо діючих субкультур злочинних груп, які виконують окремий вид кримінальної відповідальності. З цієї позиції доцільно говорити про злочинну субкультуру засуджених, наркоманів, повій тощо [2, с. 26].

Серед зарубіжних вчених також слід виділити теорію делінквентної субкультури, сформовану американським соціологом і кримінологом Альбертом Коеном. На його думку, носіями цього явища, як правило, є представники нижчих соціальних прошарків населення, що фактично не мають шансів змагатися за багатство та успіх законним шляхом [3, с. 8].

За визначенням вітчизняного вченого В. С. Медведєва, кримінальна субкультура – це сукупність цінностей, норм, традицій, які підміняють офіційні, загально визнані регулятори поведінки і визначають, регламентують функціонування середовища засуджених та окремих їх представників [4, с. 124–125].

Вітчизняні вчені Джужа О.М., Василевич В.В., Колб О.Г. під кримінальною субкультурою розуміють особливу сферу життєдіяльності особи в умовах ізоляції від суспільства, яка виражається в кримінальній ідеології, специфічних етичних нормах і цінностях, естетичних установках і потребах, міфології та смаках, якими керуються засуджені у повсякденному житті та побуті [5, с. 32].

Насамкінець, кримінальне насильство і кримінальна субкультура не тільки впливають на засуджених або персонал місць несвободи, вони також стають на перешкоді належного функціонування установ виконання покарань Міністерства юстиції України, оскільки в більшості випадків ці негативні явища орієнтовані на протидію адміністрації виправних колоній, особливо середнього і максимального рівнів безпеки та меті виправлення і ресоціалізації засуджених.

Література:

1. Максимов С. В. Краткий криминологический словарь. Москва, 1995. 543 с.
2. Мацкевич И. М. Кримінальна субкультура. *Российское право*. 2005. № 1. С. 25–26.
3. Cohen A. K. The sociology of the deviant act: anomie theory and beyond. *American Sociological Review*. Vol. 30. № 1 (Feb., 1965). P. 5–14.
4. Медведєв В. С. Кримінальна психологія. Київ: НАВСУ, 2003. 234 с.
5. Кримінальна субкультура: поняття, суспільна небезпека, форми та засоби впливу на правопорядок в установах виконання покарань: навчальний посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини, 2015. 146 с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2009. 1736 с.

ПУБЛИЧНО-ПРАВОВОЕ ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ КОРРУПЦИИ В МЕСТАХ НЕСВОБОДЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Скаков А. Б.

*доктор юридических наук, профессор
г. Костанай, Республика Казахстан*

Одной из главных предпосылок существования коррупции в государстве является кризис всего общества, который искажает общественные отношения в государстве, приоритетом которых стала погоня большинства граждан за легкой наживой, обогащением,

132